

Register van trefwoorden in de technische geschiedenis Zaanstreek

't Hof Saenden 142
't Singraven- Harseveld 142
Achtersluispolder 53, 216, 268, 269, 270, 276, 287, 288
Acte van Mannheim 111
Afsnijdingskanaal 216
Akkoord van Wassenaar 281
Allerhande, blad 256, 282
Anglo-Amerikaanse oliepers 130, 199
April-meistaking 246
Arbeitseinsatz 239, 245, 246, 257
Asbest, Asbestpapier, Asbestvilt 5, 253, 258, 274
Asmolen, Potasmolen 73, 89, 91, 139
Atulol 222
Balken 26, 36, 53, 56, 57, 58, 65, 109, 110, 157, 158, 209, 210, 211, 219, 223, 225, 239, 267
Balkenzager 59,
Basterdpapier, Bastpapier 101, 102, 103, 122, 124, 126
Bedrijfsbezetting 256, 273, 274, 276
Bedrijfsschool 257
Bedrijvensvlucht 266
Benzine, Wasbenzine, Benzinemotor 199, 215
Beschuitbakkerij 20, 24, 26, 27, 77, 78, 81, 131, 165, 190, 219
Beschuitstoren 20, 27, 35. 78, 79
Bestekhout 241
Beurtschepen, Beurtveer 110, 213
Binnenkruier 44,
Birma (land, nu Myamar) 107, 163, 164, 167, 219, 222
Biscuit, Biskwie 15, 188, 190, 222, 230, 239, 243, 289
Bisoline 233, 265
Blauwpapier 97, 100, 101, 102
Blauwsel, Blauwsel fabricage, Blauwselmolens 37, 88, 90, 91, 102, 120, 121, 127, 128, 150, 151, 152, 156,
Bleekpoeder 224
Blekerij 24, 27, 61. 90, 91, 124
Blik, Blikdrukkerij, Blikdrukkers, Blikfabriek, Blikslager 13, 104, 150, 151, 158, 159, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 183, 188, 197, 222, 223, 230, 233, 235, 243, 244, 245, 266, 271, 276, 288, 289
Boeiers 64, 288
Boekweit 79, 80, 164, 167
Bord, papiersoort 97
Bovenkruier 30, 36, 43, 53, 54, 56, 72, 85
BRC, Global Standard for Food Safety 289
Buitenlandse arbeiders 268
Buullakenweverij 180
Cacaodoppensorteerderij 199
Cacaoboter 11, 16, 17, 150, 197, 198, 199, 200, 233, 261, 262, 271, 285, 286, 289
Cacaoboter-nabootsing (CBE) 262
Cacaomassa 11, 198, 289

Cacaomolen 30, 149, 200
Cacaopers 17, 181, 198, 266, 287
Cacaopoeder 11, 149, 150, 151, 178, 199, 200, 223, 286, 289
Cealine 233
Celluloid 234
Cellulosefabriek 233, 284, 286, 289
Certificering 263
Chemie 5, 83, 91, 156, 229, 233, 247, 270, 286
Chemische fabrieken 83, 88, 270, 292
Chinaklei 153, 156, 224
Chloorfabriek 156
Cocoa valley 17, 285
Coentunnel 217, 287, 297
College der Proefondervindelijke Wijsbegeerte 118
College van de haringvaart 24
Communicatieweg 112, 214
Container 14, 272, 275, 297
Contrabande 221, 222
Coöperatie 13, 189, 190, 192, 197, 273, 288
Corliss stoommachine 169, 244
Corn-laws 163
Crokvitool 263
Crox halvarine 263
Damschuit 33, 64, 69
Declaration of Independence 103
Dieselmotor 198, 199, 215, 217, 263
Drijfwerk 104, 132, 157, 168, 169, 176, 181, 201, 225, 230
Drijfwiel, 71, 72
Droogschuur 36, 57, 89, 97, 98, 124, 126, 143, 253
Droogtafel 253, 255
Drukkerij 83, 84, 96, 120, 138, 151, 176, 178, 182, 183, 192, 204, 256, 257, 260, 275
Duikboothefschip 225
Duitse Wehrmacht 244, 247
Dynamiet 224, 225
EEG, Europese Economische Gemeenschap, 274, 276
Eerste Wereldoorlog 14, 127, 142, 145, 154, 158, 159, 163, 171, 173, 198, 202, 209, 210, 213, 215, 219 - 227, 230, 231, 239, 244, 266, 295, 296
Elektriciteit 117, 153, 193, 219, 223, 226, 229, 230, 294
Elektrolyse-installatie 224
E-nummers 255
Etagepersen 130, 198, 231
Extractiefabriek 16, 199, 200, 265, 291
Fabriek 71, 169, 197
Februaristaking 244, 246
Filiaalfabrieken 266
Fluit, scheepstype 15, 61, 64, 65, 70, 71
Fokkamel 262, 286
Fregat, scheepstype 64, 71

Furfuralfabriek 259
Gaandewerk 42, 44, 49, 72, 95, 132, 168, 201
Gaing, sloopstypen 64
Galjoet, sloopstypen 64, 71, 145
Gas, Gasfabriek, Gasouder, Gaslicht, Gasmotor 16, 151, 152, 156, 159, 166, 167, 175, 178, 192, 193, 198, 199, 219, 225, 229, 230, 233
Gerst, Gerstpeller, Gerstpelmolen 26, 34, 77, 79, 80, 117, 130, 164-167, 187, 188, 201, 202, 220
Geweer 223, 224
Glashut 152, 153
Glycerine, Glycerinedestillatiefabriek 224, 225, 270
Glycerol 224, 225
Gort, Gortpelmolen 5, 34, 43, 77, 79-81, 117, 130, 159, 165-167, 171, 173, 175, 176, 197, 201, 257
Gouden standaard 240, 243
Grauwpapier 97, 100-103
Groenlandse visserij 70
Grondnoten 148, 231, 243
Grootsloopmakers 62, 64
Grutten, Grutterij 79, 220
Hagelslag 225
Hamerbak 49, 97, 98, 99, 122
Handelsoorlog 59, 240, 241
Haringbuis, sloopstypen 24, 25, 62
Haringvisserij 24, 30, 61, 64, 77, 78
Hars 56, 121, 124, 153, 156, 233, 235, 284
Haver 33, 79, 80, 117, 164
Havermout 11, 194, 202, 226, 241, 245, 246, 257, 274, 295
Heftruck 269, 272, 273
Hekboot, sloopstypen 64
Hellinglieden 62
Hembrug 158, 214, 222, 223
Hemponten 217, 267
Hennep, Hennepklopper, Hennepdoek 13, 30, 41, 42, 55, 71, 72, 73, 95, 129, 15
Groot Noord-Hollands kanaal 11, 107, 108, 128, 164
Het volkomen Vleesboek 257
Hollander 5, 95, 98, 99, 122, 170.
Hongerwinter 239, 248
Honig Breethuis 91, 99
Hoogconjunctuur 4, 219, 265, 267, 268, 270, 276
Hoogheemraadschap 47, 111, 112, 210,
Hoogmaalterij 133, 282
Hoopwerk 63, 66, 137
Houtkopers 55-59, 96, 210
Houtveilingen 57, 58, 63, 66
Houtvlotterij 55, 56
Hydraulische oliepers / cacaopersen 130-133, 141, 181, 198, 226
Hydrocycloon 253-255
Industrieflat 265
Industriële kleefmiddelen 13

Industriemolen 10, 13, 25-27, 30, 41-43, 45, 46, 48, 59, 85, 87, 98, 293
Inlaid 155, 226, 284
Isomeroze 273
Jaarbeurs 224
Jachtbouw 15, 288, 289
Jute 175, 284
Kaarsengarens 27
Kalander, Gladkalander 149, 29, 226, 259, 260, 284
Kaliloog 156
Kalkovens 27, 153
Kalvermelk 253, 261, 262, 286
Kanariezaad 37, 130
Kant-en-klare verven 153, 154
Kapbalk 57, 219
Kapers 53, 64, 66
Kapperij 87, 95, 97, 98, 100, 102
Kardoespapier 99
Kartel 68, 69, 219, 239, 241-243, 245, 261
Katoen 27, 71, 84, 88, 120, 147, 151, 154, 155, 163, 202, 224, 259
Katschip, sloopstypen 59, 64
Keurmeesters 72
Keurmerk 289
Kindermeel 188, 272, 282
Kistenfabriek 10, 175, 262, 285
Koetser 98
Kogerpolderkanaal 13, 107, 108, 111, 138, 164,
Kollerstenen 42, 83, 85, 86, 87, 95, 97-99, 130, 132, 149
Koolteer 151, 199, 233
Koolzaad 84, 86, 131, 153, 231
Koppelbazen 269
Kopra 107, 149, 156, 159, 230, 243, 277
Korenmolen 25, 26, 42, 44, 46, 58, 77, 81, 274
Kraanbruggen 214
Krantenpapier 157
Kriegsmarine 246
Krimoorlog 166
Soda, kristalsodafabriek 83, 91, 153, 156, 224
Kuiperij 89, 175, 180
Kunsthars 233, 235, 259, 267, 283
Kunststof 53, 233, 234, 235, 259, 265
Laadkisten 272
Lak, lakstoker 147, 153, 154, 165, 175, 176, 178, 180, 215, 233, 259, 267, 288
Lamellon 259
Lassie toverrijs, 11, 253, 257, 258
Leerlooierij 26, 68, 91
Lijmkokerij 69,
Lijnzaad 26, 68, 84, 86, 88, 108, 130, 131, 153, 156, 159, 198, 222, 231, 233, 243, 277, 284
Lily Brand 256,

Linnen, Linnenweverij 24, 27, 71, 84, 95, 102, 175
Linoleum, Linoleumfabriek 13, 15, 141, 146, 149, 155, 156, 159, 194, 199, 216, 219, 225, 226, 230, 239, 240, 237, 258, 259, 260, 265, 266, 270, 284, 285
Locomobiel 128, 152, 166
Lompen 20, 49, 91, 95-98, 100-103, 121, 125, 132, 157
Loodwit, Loodwitmolen 20, 36, 87, 88, 89, 139
Loonolieslager 86, 154
Losse ploeg 159
Luchtafweer Zaanstreek 245
Luchtafweergeschut 224, 244, 246
Luddisme, Machinebreakers 159
Maalbak, zie Hollander
Mais 15, 81, 142-144, 149, 154, 221, 222, 253, 259, 283, 294, 298
Maissuiker 273
Mannlicher M 95 223
Margarinefabriek, margarine-industrie 10, 11, 131, 156, 177, 230, 231, 233, 243, 247, 261-263, 265, 274
Markervaart 13, 108
Marmoleum 240, 260
Marshall Plan 248, 267
Meelmolen (zie ook korenmolen) 26, 27, 30, 34, 80, 96
Meet- en regeltechniek 271, 272
Mengvoeder 13, 77, 221, 243, 261, 271, 275, 277
Merknaam 153, 187-189, 261, 263, 275
Merwedekanaal 111, 112, 205
Mijdrechtse Poel stoomgemaal 118
Molenmaker 26, 41-47, 49, 58, 68, 79, 95, 98, 120, 129, 133, 146, 167-170, 175, 180, 183, 201, 203, 220, 229, 230, 253, 291, 294, 297, 299
Molenwerk = gaandewerk 123, 124, 168, 201
Momento rijst 257
Mosterd, 268
Mosterdzaad 33, 130,
Moutmolen26
Munitiefabriek 223, 224
Nationaal Steunfonds 246
Natronloog 156, 224
Nauernasche Vaart 9, 13, 15, 30, 111, 188, 212, 214
Nettenbreierij 24,
Nib 150
Nieuwe Zeehaven 14, 109, 110, 113, 149, 158, 209, 210, 211, 246
Nitroglycerine 224
Noordvaarder 62, 65
Noordzeekanaal 9, 13, 14, 109, 111, 113, 128, 138, 149, 154, 156, 157, 158, 194, 209, 210, 217, 223, 224, 227, 297
Novilon 260,
Nukamel 262
Oliemolen 9, 10, 11, 13, 16, 26, 30, 34, 35, 41, 43, 46, 49, 73, 83-90, 96, 98, 100, 101, 117, 125, 127, 128, 130-133, 139, 145, 147, 153, 158, 180, 194, 197-199, 202, 204, 226, 232, 291, 293, 294

Olieraffinaderij 11, 16, 202, 231, 232, 262, 285, 298
Olieslagerscontract 35, 142, 205
Onderlinge brandverzekering 34, 137, 142, 170, 175
Ons Huis 144
Oorlogswinstbelasting 222
Oost-Indiëvaarder 65, 79,
Oudhollandse gevlucht 46, 80
Overtoom 25, 33, 62, 64, 66
Paddenstoeldraagconstructie 225
Pakhuizen 9, 10, 11, 20, 23, 26, 27, 33-36, 53, 55, 69, 81, 113, 126, 130-132, 138, 139, 142, 145, 149,
150, 151, 153, 154, 156, 158 159, 165, 167, 170-173, 175, 176, 183, 190, 198-201, 211, 220, 226, 231,
233, 243, 261, 262, 274, 284, 292,
Pakpapier 97, 99, 101, 102, 122, 123, 258,
Pallet 269, 272
Palmolie, Palmpitten, Palmpittenvet 10, 107, 156, 230, 243, 247, 261, 262, 271, 277, 285, 298
Paltrokzaagmolens 30, 41, 53, 54, 56, 59
Papier, Papiermolen, Papiermaker, Papierfabriek 7, 9, 10, 11, 20, 30, 34-37, 41, 47, 49, 71, 77, 79, 81,
83, 84, 89, 90, 91, 95-103, 120, 122-129, 131, 132, 133, 138, 139, 140, 141, 145, 147, 149, 153, 157,
158, 170, 179, 180, 188, 190, 192, 193, 200, 203, 205, 213, 215, 216, 219, 220, 223-227, 241, 245-
249, 253, 255, 258, 265-267, 271, 274, 277, 287, 289, 292, 294
Papieren zakken, Papierwaren 175, 176, 192, 199, 268, 285
Papierhandel 71, 97, 100, 238, 291
Papierhonger 95
Papiermachine 95, 117, 122-125, 132, 133, 180, 182, 230, 258
Papiersmakerscontract 35
Parelgort 79, 81, 117, 201, 220
Partenrederij 34, 37, 39, 69, 70, 86, 89, 99, 137, 146, 295, 298
Patentolie 137, 138, 153, 154, 156
Pellerij, Pelmolen, Pelblik, Pelafval 20, 30, 34, 41, 58, 79, 80, 88, 117, 128, 131, 132, 153, 154, 156,
164-167, 169, 170, 172, 173, 200, 202, 220, 231, 241, 282
Petmolen 49, 89, 102
Petroleummotor 121, 181, 212, 214, 219, 229
Pigmenten, Pigmentertsen 84, 87-89, 140, 151-153, 284,
Pinas, sloopstijp 15, 64-66
Pindakaas 283
Pleistermolen 49,
Poppetje blauw 153
Potas, Potasmolen 56, 71, 73, 83, 89, 90, 91, 124, 140, 147, 150, 153, 156, 255
Potmolens 153
Primaire weg 214
Propellerboot 235
Provinciale kanalencommissie 216
Pruisisch Blauw 140, 141
Pruthuis 85
Raapkoeken, Raapolie, Raapzaad 33, 48, 69, 84, 85, 86, 88, 102, 131, 154, 156
Raderstoomboot Zaanstroom 111
Radiodistributienetwerk 227
Rangoon, havenstad 163

Rasphuis 87-89
Reclame 35, 138, 147, 172, 176, 182, 183, 188-190, 192, 193, 197, 213, 241-243, 257, 261, 298
Reder, Scheepsrederij 20, 24, 34, 37, 47, 61, 62, 64, 68-71, 73, 110, 111, 122, 129, 139, 140, 145, 158, 269, 272, 291
Reststroom 253, 262, 263, 282
Riemkap 20, 102
Rijkswegenplan 112, 214
Rijst, Gebroken rijst, Rijstbloem, Rijstdoppen 11, 13, 81, 104, 107, 109, 110, 117, 130, 149, 156, 158, 159, 163-67, 170-173, 187, 188, 209, 222, 225, 241, 244, 253, 257-259, 265, 266, 268, 271, 274, 282, 283, 298
Rijstpellerij, Stoomrijstpeller, Rijstpakhuis 9, 10, 15, 16, 80, 81, 126, 128, 131, 142, 143, 154, 158, 159, 163-173, 175, 178, 181, 182, 194, 200, 201, 219-223, 225-227, 241, 243, 245, 246, 282, 294, 299
Rolreder 27, 33, 70-73, 91, 145, 197
Rondvaartboot 289
Rosmolen 26, 42, 67, 72, 73, 87, 89, 91, 164
Runmolen 26
Kromhoutmotor 213
Saffraan 165
Sago 241
Salata 261
Satésaus 283
Scheepmaker 62, 64, 65
Scheepsbeschuitbakkerij 20, 24, 165
Scheepsdoenmaker 62, 66, 70
Scheikunde 83, 298
Schepper, Schepraam 95, 98, 103, 122
Schepradmolen 46
Schepramenmaker 103, 180
Schermer 13, 30
Schotskoopman 61
Sesamzaad 243
Shea noten, butter 262
Slasaus 203, 295
Smak, sloopstypen 64, 71
Smalschepen, sloopstypen 64
Smalt 90
Snacks 16, 261, 283
Snijbank 87, 99
Soda, Sodafabriek 83, 91, 153, 156, 224
Soja, Sojabonen, Sojaolie 156, 159, 221, 243, 261, 277, 298
Spoor, Spoorhaven, Spoorweg, Spoorwegpier 16, 31, 104, 107, 109, 112, 113, 120, 123, 132, 138, 141, 145, 147, 158, 163, 181, 209, 213-216, 224, 247, 254, 272, 275, 297
Sprinklerreservoirs 132, 156, 201, 220
Standolie 229, 233,
Steenkoolgas 156, 192, 193
Stijfsel, Stijfselbereiding, Stijfseldrank, Stijfselabriek, Stijfselabriekant, Stijfselhuis, Stijfselmaker 4, 16, 17, 24, 26, 27, 33, 34, 36, 73, 77, 81, 83, 88, 95, 96, 100, 117, 121, 128, 130, 139-144, 149, 151-156,

158, 163, 164, 166, 170, 194, 211, 219, 222, 224, 225, 235, 240, 245, 253, 254, 265, 266, 273, 276,
293, 294, 298,
Stikgassen 224,
Stokvis 33, 61
Stoomgortfabriek 11, 146, 154, 169, 170, 200, 201181, 182, 220, 224, 229, 241, 244, 256, 271
Stoommachine 7, 107, 111, 117-119, 121-127, 129, 130-133, 143, 147, 149-153, 157, 165-169, 180,
200-202, 212, 213, 219, 223, 225, 226, 229-231, 244, 294, 298
Stoommeelfabriek 128, 132, 154, 166, 172, 219
Stoomrijstpellerij zie rijstpellerij
Stoomschip 107, 111, 119, 158, 209
Stoomturbine 169, 230, 247
Straatvaarder, scheepstype 61, 65
Structuurplan Zaanstreek 268
Studentenhaver 224, 261
Suikerplantage 139
Surrogaatproducten 203, 248, 262
Taanderij 26
Tabak 26, 34, 149, 187, 282
Tallolie 270
Tankwagen 215
Tapioca 241
Tarwemeelbuiderij 165
Telegraaf 113, 138, 145, 155
Termijncontracten, Termijnmarkt 38, 86, 163, 202
Theobromine 199, 270
Touwslagerij 34, 71
Traankokerij 34, 36, 68-71, 90, 101
Triplex 235, 243, 266
Trust 222, 239
Tweeback 33, 78
Tweede Nota Ruimtelijke ordening 268
Uitzendbureau 269
Ultramarijn 140, 141, 153
Vacuümprocedé 138
Veekoeken 34, 85, 86, 131, 143, 144, 154, 172, 197, 219, 221, 241, 261
Veem, Veembedrijf 171, 175, 176, 211, 246, 249, 265, 272, 275
Veevoeder 13, 37, 79, 81, 84, 154, 164, 165, 172, 199, 217, 221, 239, 243, 245, 253, 255, 261, 262,
263, 271, 274, 275, 282, 285
Velijn papier 95, 103, 122
Ventjager 24, 39, 61, 81
Verbrandingsmotor 209, 212, 213, 214, 216, 217, 229, 298
Verf, Verffabriek, Verfhout, Verfmolen, Verfstoffen 7, 9, 15, 16, 26, 30, 38, 83, 84, 87-89, 91, 95-97,
00, 104, 125, 128, 133, 138, 147, 149, 151-154, 156, 165, 172, 177, 180, 200, 223-225, 229, 230, 233-
235, 244, 256, 265, 275, 289
Vermicellifabriek 190
Vermiljoenstokerij 90
Vernis 120, 153, 176, 177-179, 233, 267
Verticale prijsbinding 261

Vetzuurdestillatiefabriek 270
Vijzelpoldermolen 44, 46, 117, 120
Vleet, Vleethuis 34, 36, 69, 70, 150
Vluggort 257
Volmolen 30, 45, 90, 100, 101
Vrijhandelsstelsel 163, 296
Vrijwillige brandweer 204
Vrijwillige Landstorm 245
Vruchtenaroma 158
Wagenschot, Wagenschotzager 41, 49, 55-57, 59
Walvisvaart, Walvistraan 27, 33, 34, 36-38, 61, 63, 64, 66, 68-71, 73, 78, 86, 90, 101, 108, 133, 139, 150, 156, 292
Warenhuis, 189
Watermaalbak 120
Waterschip, sloopstypen 63-65
Wereldtentoonstelling 117, 151, 163, 169, 172, 219, 240
Wet op de Evenredige Vrachtverdeling 110
Wigpersen (slagpersen) 85, 120,
Wijdschip 64
Wilhelminapark 141, 142, 144
Wilhelminasluis 112, 210, 216, 267, 281, 297
Windmoutmolen 26
Winkelketen 189, 298
Wipmolen 30, 43, 46, 54, 96, 97
Wirtschaftswunder 267
Witpapier 20, 90, 96-103
Wringers 121, 198
Yad Vashem medaille 248
Zaagmolen 13, 26, 30, 36, 37, 41-45, 47, 49, 53-56, 58, 59, 62, 64, 66, 70, 88, 117, 128, 131, 132, 157, 158, 291
Zaanlust 73, 122, 139, 170, 171
Zaanse Mayonaise 286, 287
Zaanse nijverheidstentoonstelling 154
Zaanspoor 112, 113, 215, 247, 272
Zaffer 90
Zakkennaai 175, 220
Zakkenplakkerij 176
Zeep, Zeepfabriek, Zeepoeder 10, 68, 69, 83-86, 89, 91, 141, 156, 157, 176, 215, 221, 224-226, 231, 244, 245, 267, 270, 276, 285, 291
Zeildoek, Zeildoekweverij 13, 30, 33, 61, 70-73, 88, 91, 101, 126, 128, 129, 137, 140, 145, 148, 155, 159, 177-179, 197, 224, 226, 235, 277, 296
Zelfzwichting 58,
Scheepswerf 10, 15, 16, 26, 61, 68, 159, 182, 183, 210, 246, 267-269, 272, 285, 288, 289
Zetmeel, Zetmeelderivatenfabriek 16, 17, 81, 143, 144, 253, 254, 255, 273, 281,
Ziedhuis 71, 72, 73, 145
Zweedse Rijksbank 101